

Ποίηση

ΜΗΝΥΜΑΝ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΗΝ ΜΟΥ

(Στη Χρυσταλλού, στον Άντρεά και στη Μιλίτσα Στυλλή Όρφανού και τον Άντρεά Σταυρή Όρφανού και τη γυναίκα του από την Καμάρα της Κυθρέας που δολοφόνησε εν ψυχρώ ο τουρκικός κατοχικός στρατός).

Είδα στον ύπνον μου έψες
 πώς ήμουν μες τες χλωρασιές
 τες λεμονιές τζιαί τες ιθκιές
 ποδ ζώννονεν τὸ χωρκόν μου.

Τζι' ήτουν σκοντὰ στὰ δειλινὰ
 τζι' έβκαινεν ποδ τήν ποταμιάν
 ποδ μες τήν ὁμορφην ιθκιάν
 'ναν κλάμαν γνώρμιόν μου.

**

Ήτουν τὸ κλάμαν τοῦ θουπιού
 τούτου τοῦ χλιβεροῦ πουλιού
 —σιγίαν τήν φωνήν καλοῦ Θεοῦ—
 τζι' ἐμά (γ) εψεν τὸν νοῦν μου,
 γιατ' ἀθθύμισέν μου παλιές
 ὁμορφες τζιαί ρομαντικές
 στιγμές 'πὸ τζιεῖνες τές παλιές
 τ' ἀξί (χ) αστου χωρκοῦ μου.

**

Ἔλ' ὅμως πόψε τὸ θουπὶν
 πών' ἐτζιελάδαν σιγίαν πουλίαν!
 Μὰ μὲ ἀθρωπινήν φωνήν
 ἐκουφομίλησέν μου:
 —Τεῦχρο μας, καλοσώρισε!
 θαμμάζω πὼς τζιαί μπόρεσε
 τζι' ὡς πέρα ὧδε ἔφτασε
 φίλε μου, ἀκριβέ μου.

**

Ἔλα νὰ δεῖς τὰ μνήματα
 τὰ ἄδικα τὰ κρίματα
 τ' ἀμέτρητα τὰ θύματα
 τοῦ τούρτζικου Ἀτίλα!
 Ἔλα τὸ σπίν σου νὰ δεῖς
 τζιεῖ ποδ γεννήθεις μιὰν ἀβκήν,
 πρὶν φρεῖς πάλ' ἕναν προῶν,
 ποδ γρόνια σ' ἐβαῖλαν.

Ἔλα νὰ δεῖς τῆς Γρυσταλλοῦς
 τῆς Μηλισοῦς τοῦ Ὁρφανοῦ
 τ' Ἀντρέα τζιαὶ τῆς Σιολοπποῦς
 τὸν τόπον πόν θαμμένοι.
 Γιατ' ἔμειναν στὸν τόπον τους
 στὸ γρόσο τζιαὶ στὸ πόστον τους
 τζι' ἐστάθηκαν στὸν πόντον τους
 ἄξιοι τζι' ἀντρειωμένοι.

✱

Ἐβοηθῆσαν τοῦ στρατοῦ
 τοὺς παῖδικους, νὰ γεγκατιστοῦν,
 ποὺ κόψαν ἔσσω τοῦ χωροκοῦ
 ὄντας πλακῶσαν Τοῦρτζιοι
 τζι' ἐδῶσαν πλοῦτη τζιαὶ ζωὴν
 τὰ μάλια τους τζιζαὶ τὴν ψυσ'ιὴν
 γιὰ τῆς πατρίδας τὴν τιμὴν
 καθὼς ἐφεῦκαν οἱ ἄλλοι.

✱

Τζι' ἄμα στραφεῖς πάλε ποτζει
 ποὺ ἐν ἡ λεύτερη ἡ γῆ
 τζει ποὺ ἡ Τζιῦπρου σκεφτιτζιὴ
 δίννει πληγὲς ἀκόμα,
 πέτογς νὰ μονοήσουσιν
 τὰ μίση νὰ τὰ φήσουσιν
 ἄθ θέλουσιν νὰ φτάσουσιν
 στὸ πατρικόν τους χῶμαν.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

★

Χ Ω Ρ Ι Ο Μ Ο Υ

Χωριό τῶν νερομύλων
 καὶ τῶν μελωνάδων.
 καὶ τῶν ἐλιῶν.
 Χωριό μου ὁμορφο,
 χαριτωμένο,
 μακρὰ σου μένω
 καὶ νοσταλγῶ
 ξανὰ νὰ μπῶ
 σὶς ἐκκλησιές σου
 τὶς ἀγιασμένες,
 σὶ' ἀνηφοράκια σου
 νὰ περπατήσω τὰ γραφικά,
 νὰ δροσιστῶ
 στὰ κρυσταλλένια σου
 καὶ κρὰ νερά.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΛΑΦΟΡΗ—ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΒΟΣΚΟΝ ΤΟΥ ΠΕΝΤΑΔΑΧΤΥΛΟΥ

(Στους Ἀρτέμην τοῦ Μυλωνά, Τάκη Χατζηναντώνη, Λοῖζο καὶ Νικόλα Κοντοῦ, Γιάννη Πάτσало, Νίκο καὶ Σάββα Παμπό, Παναή Σαλαφόρη, Ἀδάμο Κκονή, Παῦλο Χατζηγιακουμή, Γαβριήλ Κκουινιά, Γαβριήλ Βλόγκου καὶ ἄλλους πρωτο-
βοσκούς τῆς Συρκανιάς τῆς Κυθρέας).

Ἐχτὲς σὰν ἤμουν μόνος μου
ἤξις' ἐλίσειν ὁ πόνος μου
ἔτρωμήθηκα τὸν τόπον μου
ἔμπορα ἤσυχάσω.

Ἦσαν στὸν νοῦν οἱ τόποι μου
οἱ περασμένοι γρόνοι μου
οἱ φίλοι τῷ οἱ γειτόνοι μου,
πρωτοβοσκὸς σὰν ἤμουν.
ἔτρωμήθηκα τῆς Συρκανιάς
γρόνια ἀξίαστα, παλιά,
τότεσ ποδ' οὐλλα τὰ βουνά
βασίλειόν μου ἦτον.

✽

Εἶχα σ'ιλιάες πρόβατα
τῆς' ἀπὸ τὰ ξημερώματα
μὲ τῆς ἀνκῆς τ' ἀρώματα
τσὰς πρίχου νὰ χαράξει,
ἐλάμνιζα γιὰ τὰ βουνά,
τὰ ὄρη τῆςαὶ τὰ παρσὰ
μὲ τὰ πλατάνια τὰ ψηλά
ὁ νήλιος πρὶν χαράξει.

✽

Πάαινεννεν πρῶτα ἡ καμασιέ,
τῆσιν' ἡ τσουροῦ μου ἡ καφέ
τῆσαι ταπισὸν ἄλλες πολλές,
ἀμέτροητον κουπάιν.
Ξεκίνουν ποδ' τὴν Τερατσιάν,
ἔκοβκα ποδ' τὸν Κατσουρκάν
τῆς' ἔφτανα τῆςαὶ πὸν ὁ Βορκὰς
μὲ τὸ σ'ιυλλίν, τὸν Κάιν.

✽

Ἐφόρουν ποῖνες ριζιμιές
διμμένες μὲ χοντρές τρισ'ιές
γιὰ νὰ ποφέγκω τὲς κουφές
τῆσαι τὰ πικρὰ δρολύτῆια.
Γόριζα τὲς κακορατῆιές
οὐλλες τῆς πλάσης χλωρασιές
τῆς' ἀκόμα τὲς ποταμοσιές
μὲ τὰ πικρὰ σκλινίτῆια.

Γρουσὸν κονδοῦνιν ἔβαλα
 γιατί τὰ σιῖλια ἔρεξα,
 — τὲς τρεῖς σιῖλιές ἔφτασα —
 τότες τῆς σιελι (δ) ὄνας.
 Τὰ μεσημέρκα ἔπναξα,
 γλυκὸν κρασοῦν ἔπιννα,
 τὸ πιθκιανλούιν ἔπαιξα,
 μέσ' τὴν πλαθκιὰν λαόναν.

✱

Μὰ τώρα στὴν καταδρομὴν
 ζωὴ μόνος μέσ' τὴν ξένην γῆν,
 ἄνερκος τζιαι κακοκκεφλής,
 μέσ' τὴν Ἀγιὰν Βαρθάραν
 τζιαι περιμένω ν' ἀκουστεῖ
 ἐτοῦς ἄσοῦν μιὰν σταλαμὴν
 τὸν γυρισμὸν νὰ διαλαλεῖ
 τοῦ σήμαντρου ἢ καμπάνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

★

ΣΤΗ ΜΑΝΑ ΜΟΥ

Ἀτίμητη μανούλα μου
 καὶ θησαυρὸ τοῦ κόσμου
 ἃς ἦταν νὰ ἐρχόσουνα
 ξανὰ στὸ σπιτικό μου.

Τὴν πόρτα μου νὰ πάταγες
 τὴ σκάλα τὴν αἰλὴ μου
 γιὰ νὰ γεμίσει μὲ χαρὰ
 ὀλόκληρ' ἡ ζωὴ μου.

Νὰ σ' ἔβλεπα μανούλα μου
 ἃς ἦτανε γιὰ λίγο
 ν' ἀνθίζανε τὰ λούλουδα
 στοῦ εἶναι μου τὸν κῆπο.

Στὴν ἀγκαλιὰ σου νὰ χωθῶ
 τίς πίκρες νὰ ξεχάσω
 τοὺς καῦμοὺς τοὺς πόνους μου
 μεμιᾶς νὰ τοὺς ξεγράψω.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΑΛΑΦΟΡΗ—ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

ΣΤΟΥ ΚΡΑΧΤΗ ΤΟΝ ΚΡΕΜΜΟΝ

Είδα πὸς ἔβκηκα ἐφῆς
 στοῦ Πενταδάχτυλου κορφῆς
 στῆς τρώπες του τῆς βαθουλλῆς
 πόν' μέσα στῆς ἀρκοοπηλιῆς
 νὰ εἶρω' ἄρκον μέλιν.

**

Πέρα στοῦ Κράχτη τὸν Κρεμμὸν,
 — βαθύριζοζν τζιαὶ σκοτεινόν —
 ἦβρα μέλιν μυριστικὸν
 μέσ' τὸν κρεμμὸν νὰ τρέσει.

**

Ἐώστηκα τότες στὴν τρισι' ἄν
 τζι' ἔβκηκα πάνω στὴν σπηλιὰν
 χωμένην ποδὸ μιὰν ἀντρογκλιὰν
 τρυώντας τὸ μελίσσιιν.
 Τζιαὶ σκόρπισεν στὴν ἀπλωσιὰν
 στὴν πλάσσην οἴλλην, στὸν ντουνιαὶν,
 ποδὸ τοῦ μελιοῦ τὴν μυρωδικιὰν,
 θρουμπὶν τζιαὶ τζιουπαρίσσιιν.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Ὅσο κι ἐνὸς ξερριζωμένου ἡ καρδιά θὰ χτυπᾷ
 στὰ στήθεια, ἡ πάλη κι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴ λευτεριά
 καὶ τὴ λύτρωση δὲν πρόκειται νὰ σιγήσει.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ